

जनवाचन आंदोलन
बालपुस्तकमाला

आवडणार नाही का तुम्हाला
पुस्तकांचं बोलणं ऐकायला?

पुस्तकांना तुम्हाला काही सांगायचंय
त्यांना तुमच्या जवळ रहायचंय
पुस्तकांमध्ये चिमण्या चिवचिवतात
पुस्तकांमध्ये हिरवी शेतं डुलतात
पुस्तकांत झऱ्यांचं पाणी गुणगुणतं
अन् पऱ्यांच्या कथा कुजबुजतात
पुस्तकांत अग्निबाणाचं रहस्य असतं
पुस्तकांत विज्ञान बोलत असतं
पुस्तकांचं जग केवढंतरी मोठं आहे
पुस्तकांमध्ये ज्ञानाची लयलूट आहे

आवडणार नाही का तुम्हाला
त्या जगात भटकायला?
पुस्तकांना तुम्हाला काही सांगायचंय
त्यांना तुमच्या जवळ रहायचंय

-सफदर हाशमी

मूल्य रु. ६.००

भारत
ज्ञान विज्ञान
समुदाय

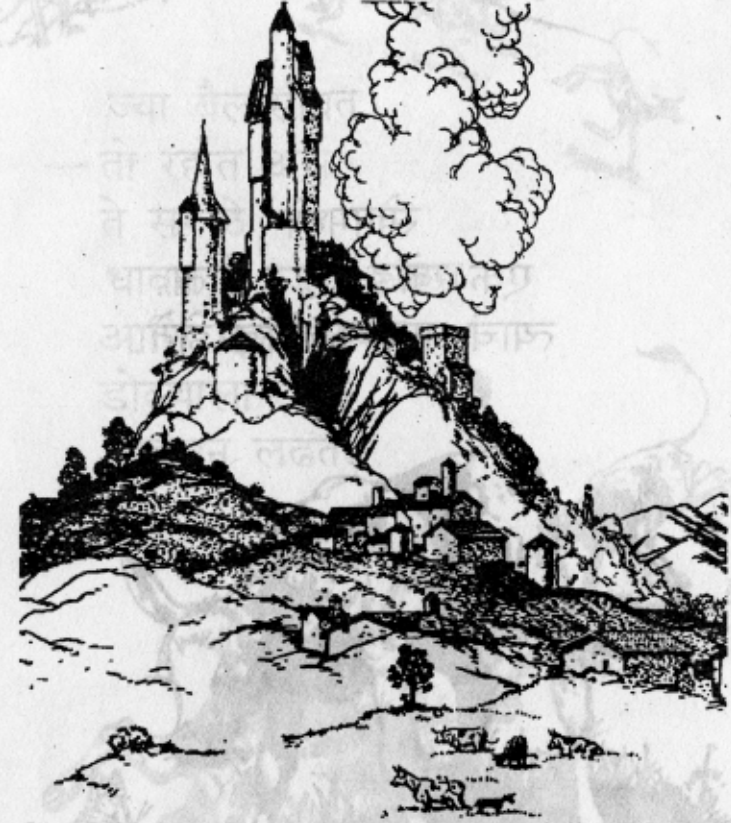
गोष्ट फर्डिनांडची

लेखक मुनरो लीफ
हिन्दी अनुवाद अरविंद गुप्ता
मराठी अनुवाद पृथ्विराज तौर

भारत
ज्ञान विज्ञान
समुदाय

गोष्ट फर्डिनंडची

फार फार वर्षापूर्वीची
गोष्ट आहे.

गोष्ट फर्डिनंडची (१)

पुस्तकाचे नाव : फर्डिनंडची गोष्ट

लेखक : मनरो लीफ

हिन्दी अनुवाद : अरविंद गुप्ता

मराठी अनुवाद : पृथ्वीराज तौर

संपादन : विनया देशपांडे

चित्रकार : रिचर्ड लौसन

निर्मिती सहाय्य : दिनानाथ मनोहर

जवाआं ४९ / बाल - ३

प्रकाशन : जून २००१

मूल्य : ६ रुपये

सर्वाधिकार भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय (महाराष्ट्र)

प्रकाशक : दत्ता देसाई

राज्य सचिव, भारत ज्ञान विज्ञान समुदाय (महाराष्ट्र)

अक्षय, २१६, केळकर रस्ता, नारायण पेठ,

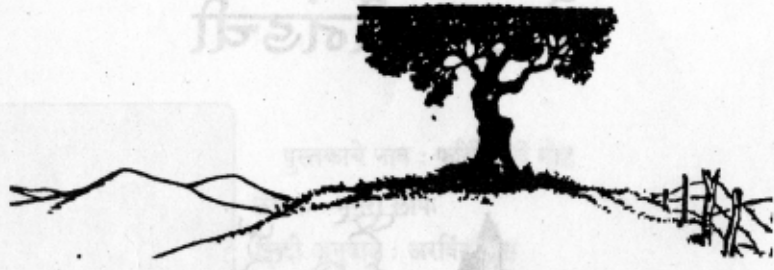
पुणे-४११०३०. फोन : ०२०-४४५६६९४

मुद्रणस्थळ : महाराष्ट्र सहकारी मुद्रणालय, पुणे-४११००४.

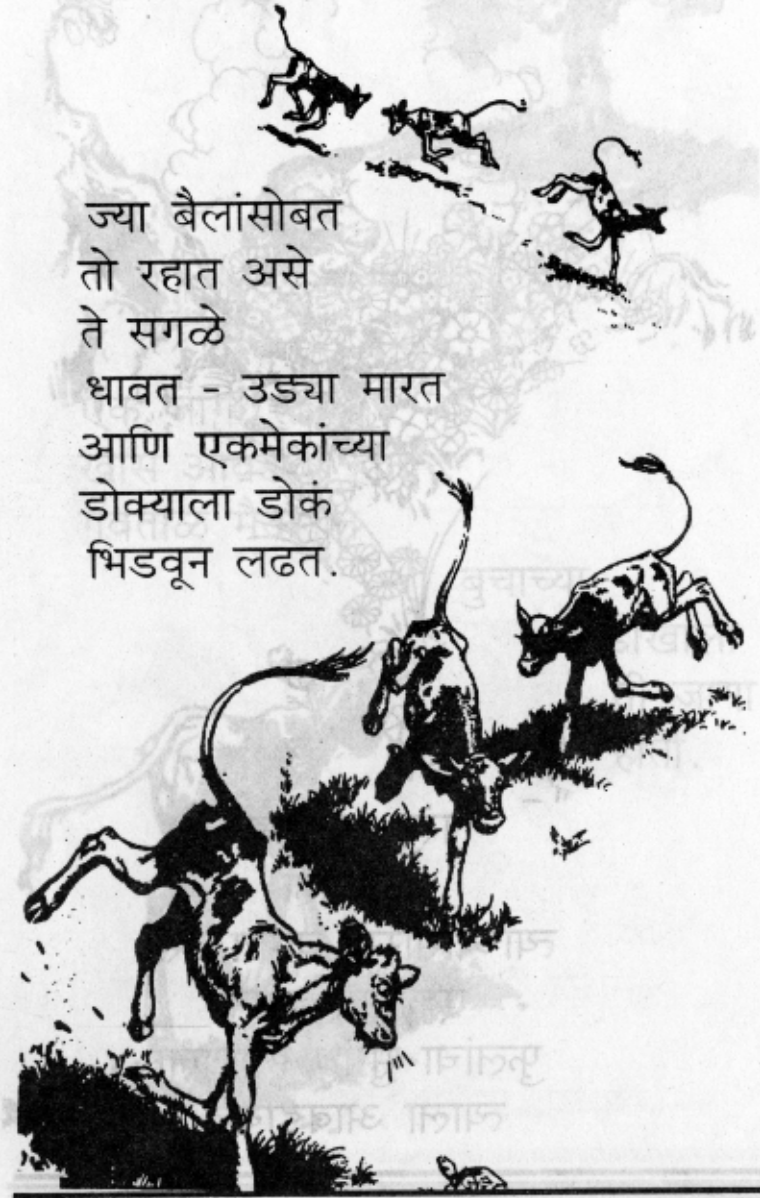
अक्षर जुळणी : गणेश कांबळे

नववाचकांसाठी भारत
ज्ञान विज्ञान समितीतर्फे
राष्ट्रीय साक्षरता मिशनच्या
सहकायाने देशभर
चालवल्या जात
असलेल्या 'जनवाचन
आंदोलन' मोहिमेसाठी
प्रकाशित.

या प्रकाशनांचा उद्देश
लोकांमध्ये आणि
मुलांमध्ये वाचनाची गोडी
निर्माण करणे हा आहे.

स्पेनमध्ये
एक खोंड रहात होता.
त्याचं नाव फर्डिनंड होते.

ज्या बैलांसोबत
तो रहात असे
ते सगळे
धावत - उड्या मारत
आणि एकमेकांच्या
डोक्याला डोकं
भिडवून लढत.

परंतु फर्डिनंड
कधीही
त्यांच्यासारखं वागत नसे.
एकांतात बसून
फुलांचा सुगंध हुंगायला
त्याला आवडायचं.

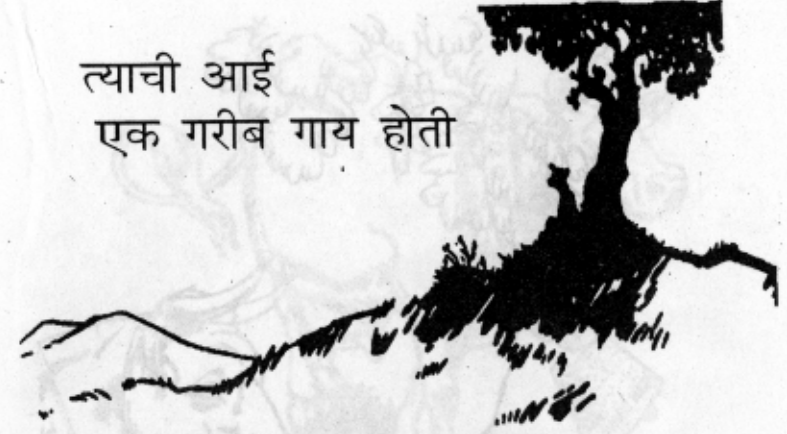
एक जागा त्याची
खास आवडती होती.
गवताळ मैदानात

बुचाच्या
झाडाखाली
ती जागा
होती.

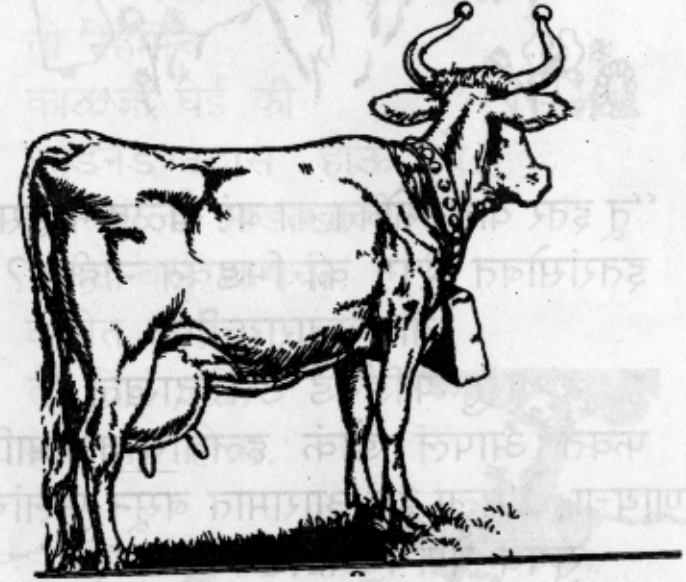

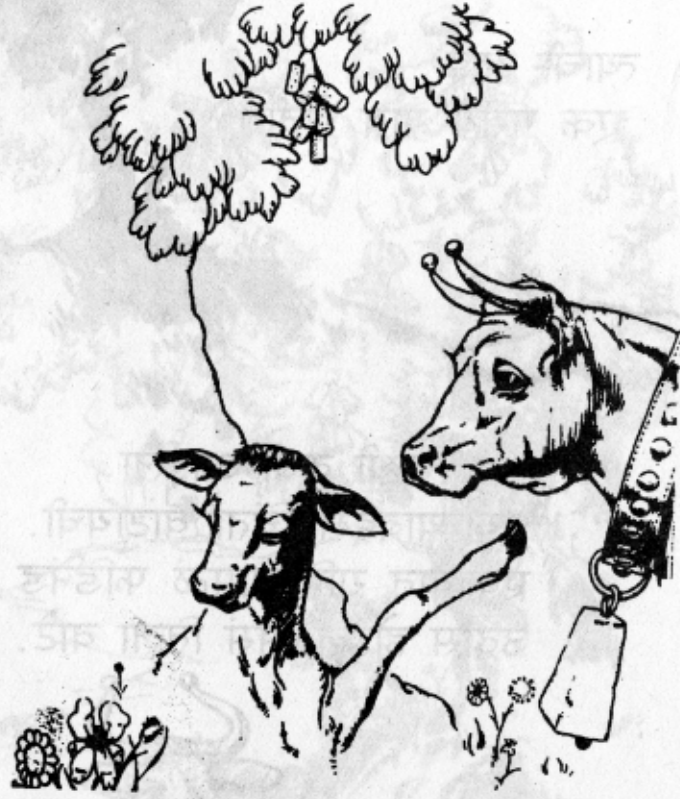
बुचाचं झाड म्हणजे
फर्डिनंडचा जीव की प्राण.
सगळा दिवस या झाडाच्या सावलीत
बसून
त्याच्या फुलांचा सुगंध तो हुंगायचा.

त्याची आई
एक गरीब गाय होती

कधी कधी आईला
त्याच्याबद्दल चिंता वाटायची.
एकांतात राहिल्यामुळं फर्डिनंड
उदास होईल असं तिला वाटे.

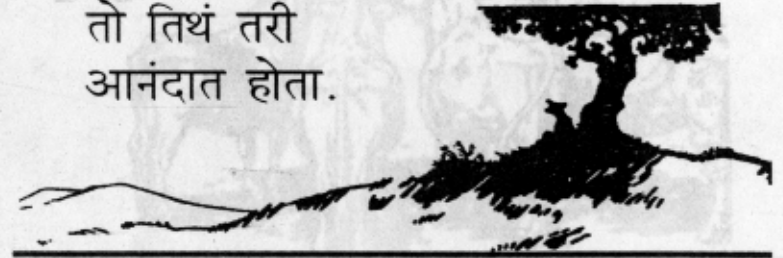

“तू इतर वासरांसोबत का बरं खेळत नाहीस?
इतरांसोबत शिंगं का भिडवत नाहीस?”
ती विचारायची.

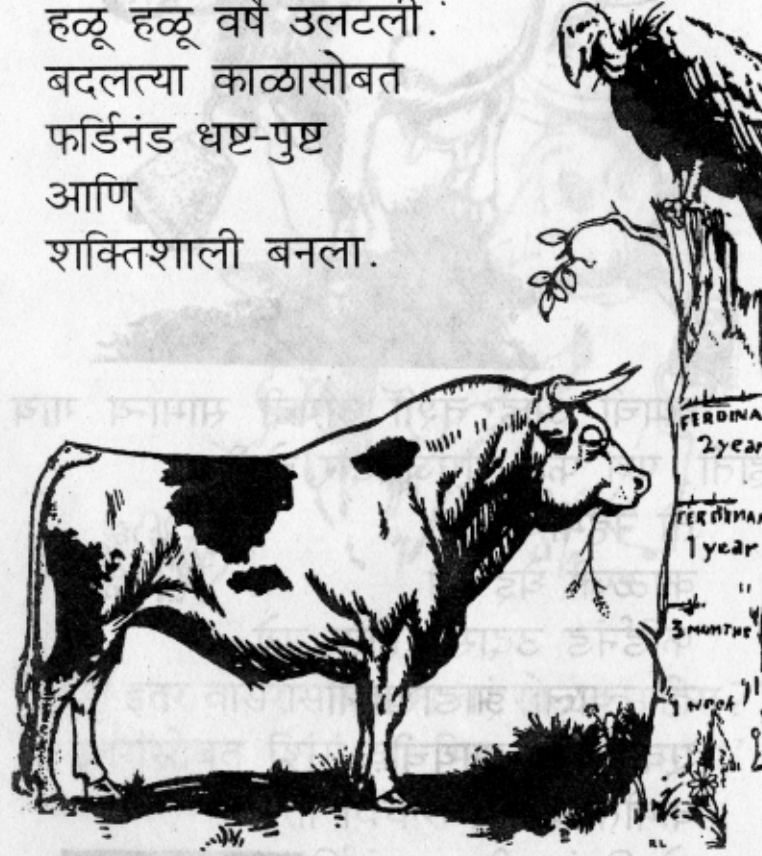
परंतु फर्डिनंड उत्तरादाखल
फक्त आपलं डोकं हलवायचा आणि
म्हणायचा, “मला इथं आरामात बसून फुलांचा
सुगंध घेणंच आवडतं गं आई!”

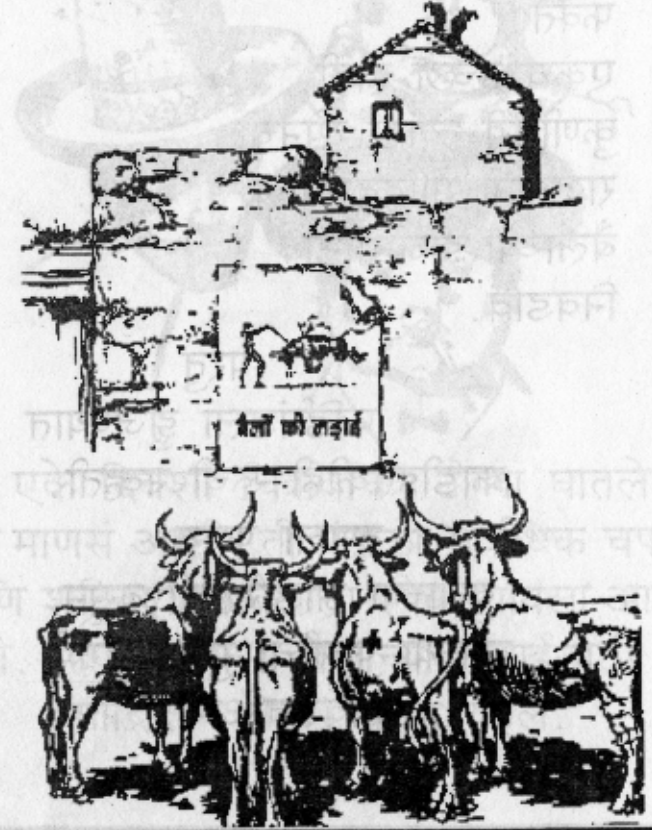
त्याची आई तशी अंगदी सामान्य गाय
होती. पण फार समजूतदार होती.
ती नेहमीच
काळजी घेई की
फर्डिनंड उदास होऊ नये.
ती त्याला झाडाखाली
एकटं बसू द्यायची.
कमीत कमी
तो तिथं तरी
आनंदात होता.

हळू हळू वर्षे उलटली.
बदलत्या काळासोबत
फर्डिनंड धष्ट-पुष्ट
आणि
शक्तिशाली बनला.

इतर बैल
जे त्याच्यासोबत
गवताळ मैदानात मोठे झाले,
ते दिवसभर एकमेकांशी भांडत
डोक्याला डोकं भिडवत आणि
एकमेकांत
आपली टोकदार शिंगं रूतवत.

त्या सगळ्यांची
फक्त
एकच इच्छा होती,
कुणीतरी त्यांना स्पेनची
राजधानी माद्रिदमधील
बैलांच्या झुंजीसाठी
निवडावं.

परंतु
फर्डिनंडला झुंजण्यात
काडीइतकीही रूची नव्हती.
त्याला फक्त
बुचाच्या झाडाखाली बसून
त्याच्या फुलांचा सुगंध हुंगणे
आवडत असे.

एके दिवशी चित्रविचित्र टोप्या घातलेली
पाच माणसं आली. ती मंडळी सर्वाधिक चपळ
आणि शक्तिशाली बैलाचा शोध घ्यायला आली
होती. म्हणजे त्याला बैलांच्या लढाईसाठी
माद्रिदला घेऊन जाता येईल.

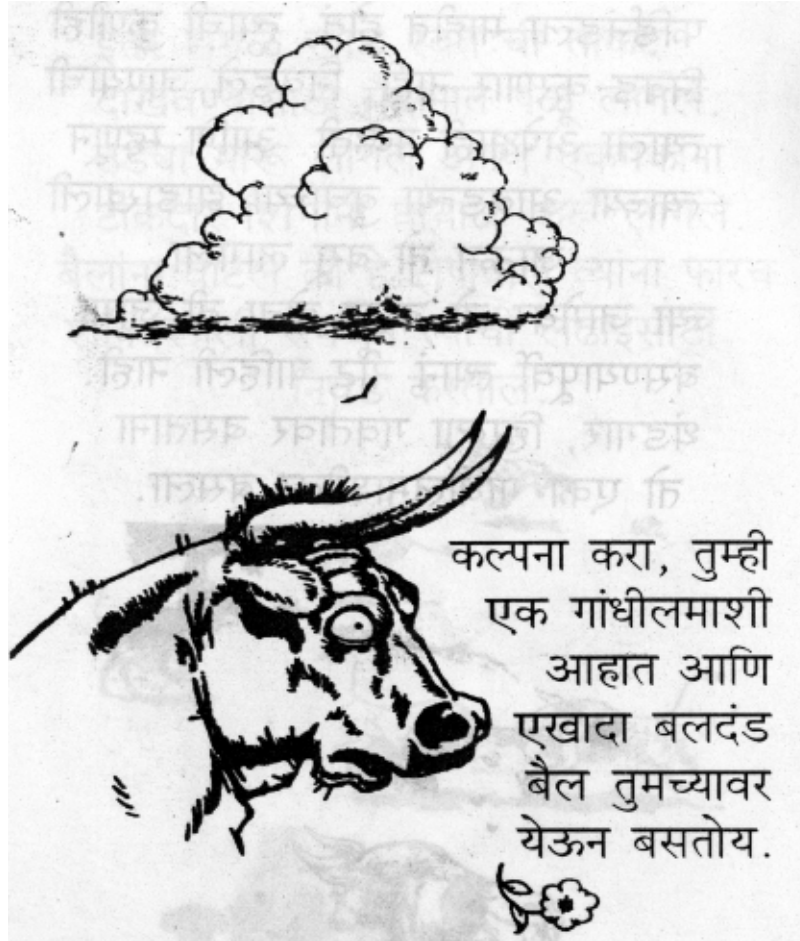
इतर सगळे खोंड स्वतःची ताकद
दाखवण्यासाठी मैदानात पळू लागले.
उड्या मारू लागले आणि एकमेकांना
टोकदार शिंगांनी घायाळ करू लागले.
बैलांना वाटलं की हे टोपीवाले त्यांना फारच
शक्तिशाली समजून त्यांची लढाईसाठी
निवड करतील.

फर्डिनंडला माहीत होतं, त्याची कुणीही
निवड करणार नाही. निवडले जाण्याची
त्याला अपेक्षाही नव्हती. आणि म्हणून
त्याच्या आवडत्या बुचाच्या झाडाखाली
जाऊन तो बसू लागला.

ज्या जागेवर तो बसत होता ती जागा
बसण्यापूर्वी त्यानं नीट पाहिली नाही.
थंडगार, हिरव्या गवतावर बसताना
तो एका गांधीलमाशीवर बसला.

कल्पना करा, तुम्ही
एक गांधीलमाशी
आहात आणि
एखादा बलदंड
बैल तुमच्यावर
येऊन बसतोय.

तर तुम्ही काय केलं असतं?
तुम्ही बैलाला डंख माराल.
अगदी असंच
त्या गांधीलमाशीनं
फर्डिनंडला केलं.

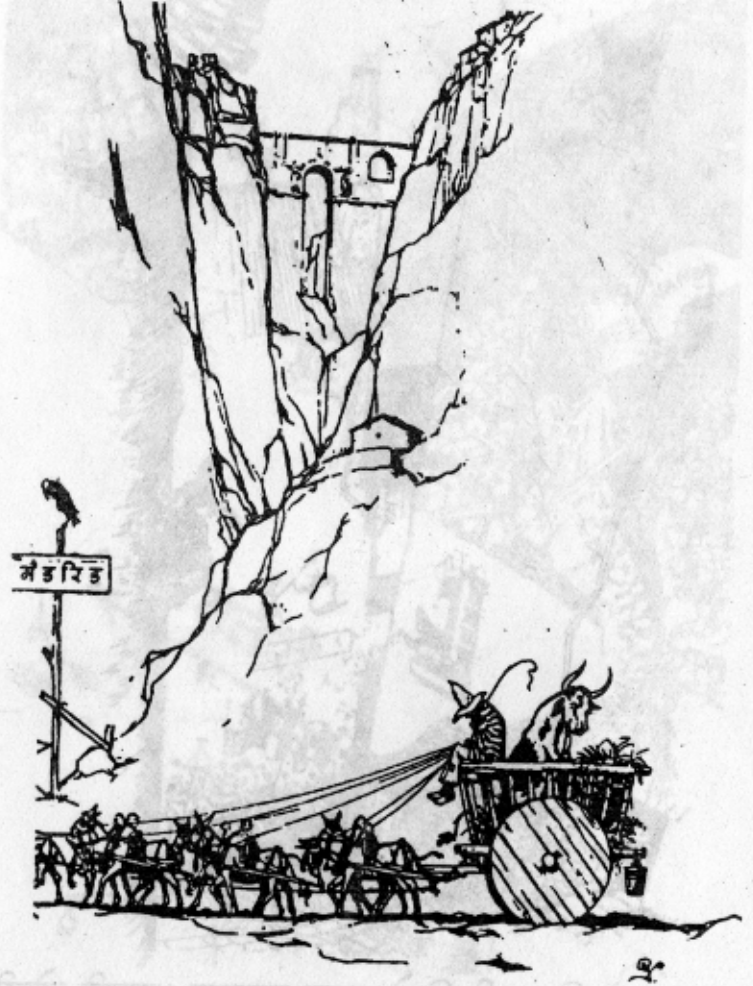

अगं आई गं ! इतकी तीव्र वेदना !
फर्डिनंडनं जोरानं ओरडून उडी मारली.
हंबरत-ओरडत
टोकदार शिंगानी माती उकरत
तो वेड्यासारखा
धावत सुटला.

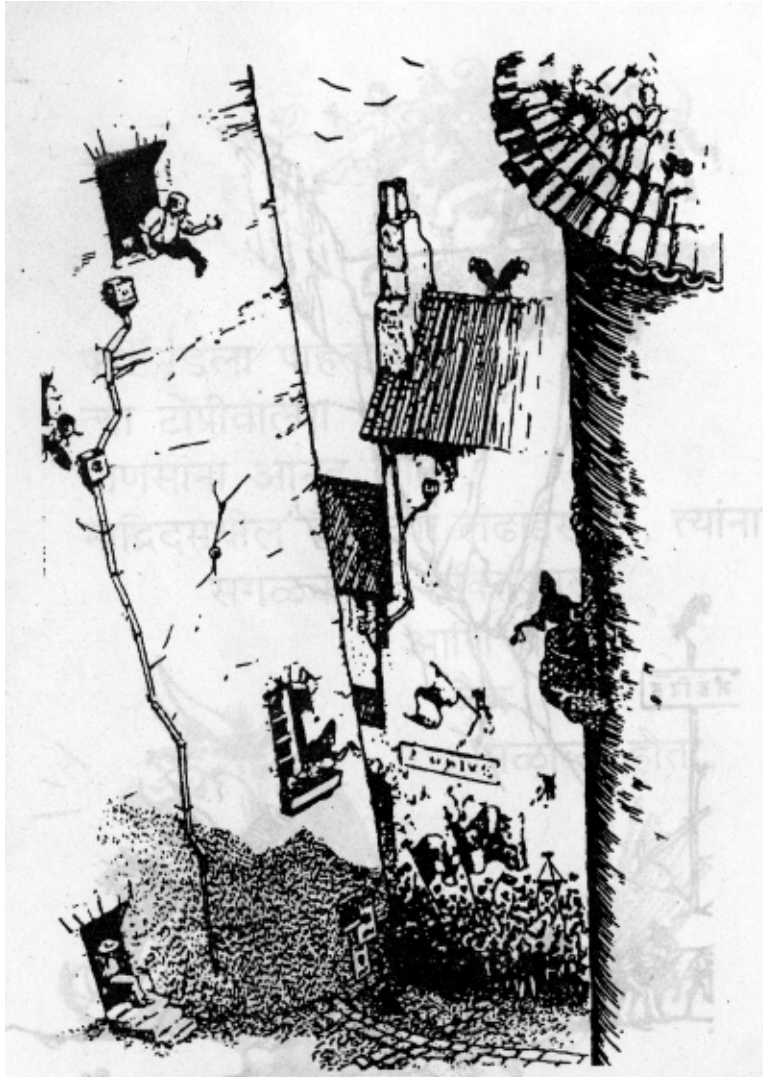

फर्डिनंडला पाहताच
त्या टोपीवाल्या पाचही
माणसांना आनंद झाला.
माद्रिदमधील बैलांच्या लढाईसाठी, त्यांना
सगळ्यात शक्तिशाली
आणि बहादूर
बैल
मिळाला होता.

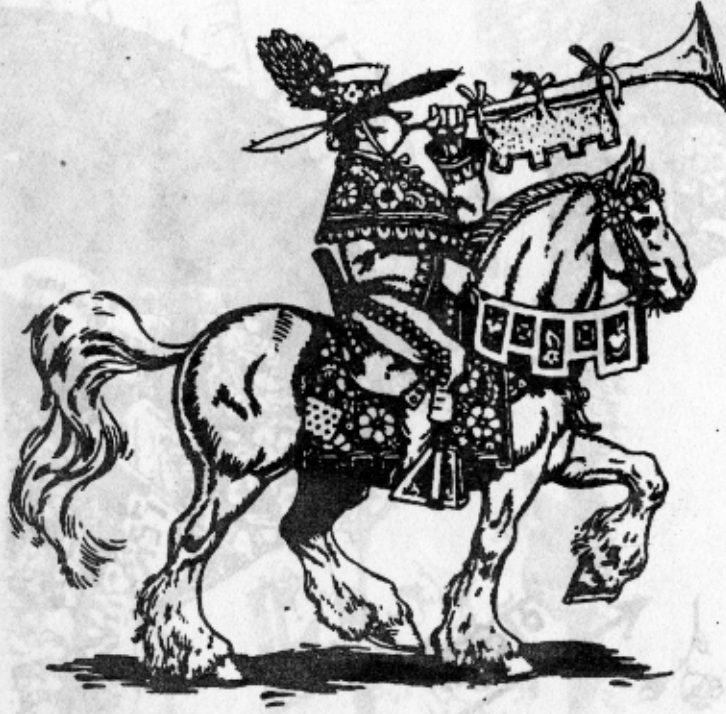
एका मोठ्या घोडागाडीत बसवून
ते फर्डिनंडला माद्रिदला घेऊन गेले.

त्या दिवशी तिथे जणू जत्राच भरली होती.
सगळीकडे झेंडे फडकत होते. आणि
हवेत बँडबाजाचं संगीत घुमत होतं.

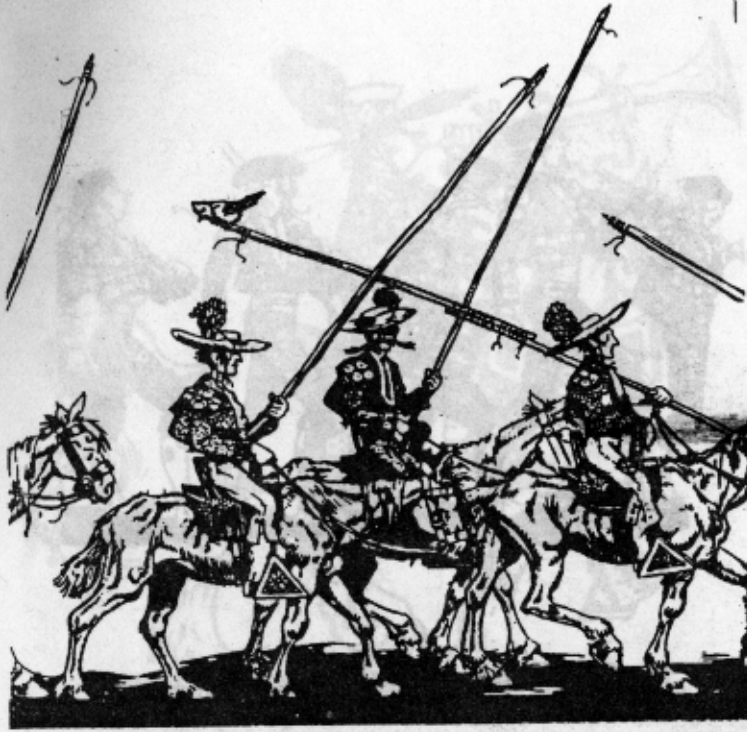
जत्रेत आलेल्या सगळ्या स्त्रियांनी
सुगंधी फुलांचे गजरे केसात माळले होते.

त्यानंतर
झुंजीच्या गोल मैदानात
एक मोठी
कवायत निघाली.
अगदी सुरूवातीला
बँडवाल्या सैनिकांची
तुकडी आली.

त्यांच्याकडे
लांब आणि टोकदार भाले होते.
भाल्यांना लांब रिबिनी
अडकवलेल्या होत्या.
या भाल्यांनी
बैलांना भोसकलं जाणार होतं.
त्यामुळं वेदनेनं
बैल पिसाळत असत.

नंतर भालाधारी
घोडेस्वारांची तुकडी आली
ते सगळे घोड्यावर स्वार होते.
आणि त्यांच्या हातात
बैलाला मारण्यासाठी
लांबच लांब भाले होते.

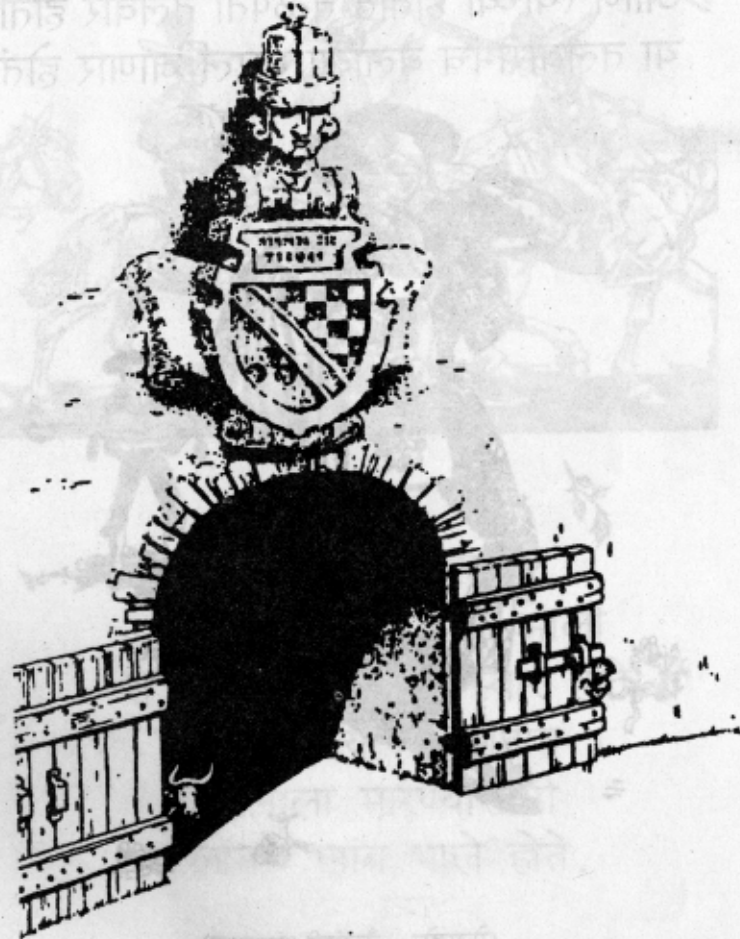
शेवटी मेटाडोर आला. त्याचा रंग उजळ
होता आणि शरीर सुदृढ होतं. त्याला त्याच्या
देखणेपणाचा अभिमान होता. म्हणून त्यानं
सुरूवातीला महिलांना झुकून नमस्कार केला.
त्यानं लाल टोपी घातलेली होती.

आणि त्याच्या हातात तळपती तलवार होती.
या तलवारीनंच बैलाला मारलं जाणार होतं.

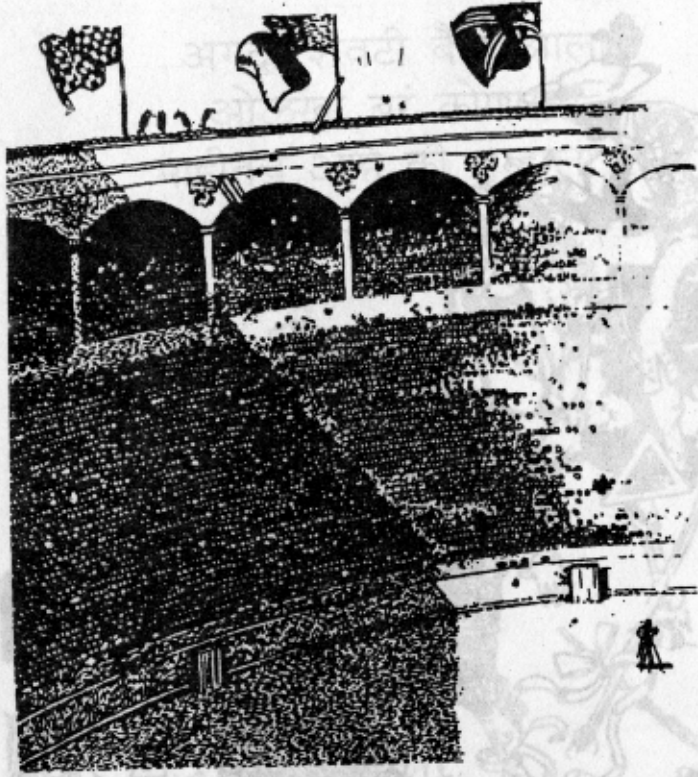

(मेटाडोर - बैलांशी झुंजणारा)

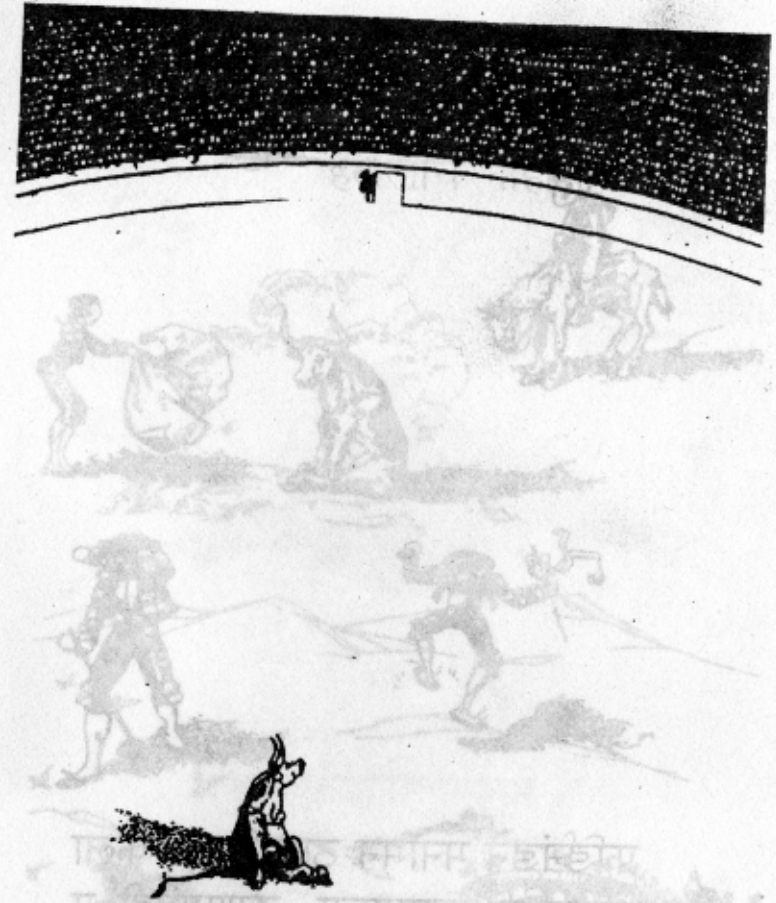
अगदी शेवटी बैल आला
ओळखा बरं कोणता?
माहीतच आहे की तुम्हाला !
फर्डिनंड

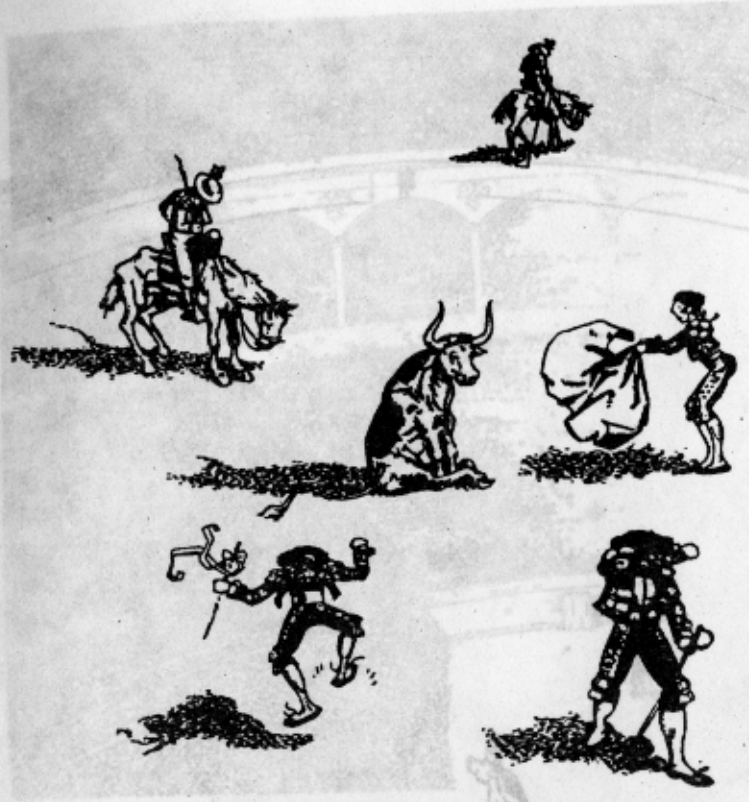
फर्डिनंडला पाहताच प्रेक्षकात भीतीची
लाट उमटली. त्यांनी त्याला नाव दिलं -
क्रूर फर्डिनंड! त्याला पाहताच बँडध्याऱ्यांना
कापरं भरलं. घोडेस्वारांच्या चड्ड्या पिवळ्या
झाल्या आणि बिचारा मेटाडोर तर भीतीनं
थरथरू लागला.

धावतच फर्डिनंड मैदानाच्या मध्यभागी पोचला. त्याला पाहून लोक आरोळ्या मारू लागले. आणि जोरा-जोरात टाळ्या वाजवू लागले. सगळ्यांनाच वाटलं की क्रूर दिसणारा फर्डिनंड बहादूरीनं लढेल आणि योद्ध्यांना आपल्या टोकदार शिंगांनी लोळवील.

पण फर्डिनंडच्या मनात तर काही वेगळेच विचार होते. जेव्हा तो मैदानाच्या मध्यभागी पोचला तेव्हा त्याला बायकांच्या केसात माळलेली सुंदर फुलं दिसली. तो मैदानाच्या मधोमध शांतपणे बसला आणि फुलांचा सुगंध घेऊ लागला.

फर्डिनंडने मनोमन ठाम निश्चय केला
कुणालाच न मारण्याचा, कुणाशीही न
लढण्याचा. फर्डिनंडला बसलेला पाहताच
बॅडधाऱ्यांचं डोकं फिरलं. घोडेस्वार वेडे
झाले. आणि मेटाडोरचा तर स्वतःवरचा
ताबाच सुटला. लाल टोपी घालून
आपल्या तलवारीची कसरत दाखवणं
त्याला आता अशक्य होतं.

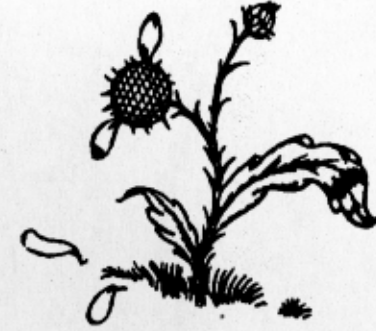
सगळ्यांनी त्याला उठवण्याचे फार
प्रयत्न केले. पण फर्डिनंड जागेवरून
हललाच नाही.

अखेरीस
लोकांनी नाराजीनं
फर्डिनंडला घरी परत पाठवलं.

माझ्या माहितीप्रमाणे
फर्डिनंड आजही तिथंच
बसलेला असतो.
बुचाच्या आपल्या आवडत्या झाडाखाली.
आणि शांतपणे
त्याच्या फुलांचा सुगंध हुंगतो.
तो खरोखर
फार फार आनंदात आहे.

अखेर

